

**Powiatowy program służący działaniom
profilaktycznym w zakresie promowania
i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych
w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych
przemocą w rodzinie na lata 2021-2025**

Spis Treści

Spis Treści	2
1. Wprowadzenie.....	3
2. Prawne uwarunkowania programu	4
3. Cele i zadania programu	5
4. Harmonogram.....	7
5. Adresaci programu	10
6. Realizatorzy programu	10
7. Oczekiwane efekty działania programu	10
8. Monitoring.....	10
9. Finansowanie programu	11

1. Wprowadzenie

Rodzina jest dla każdego człowieka najważniejszym środowiskiem wychowawczym. Prawidłowo funkcjonująca powinna zaspokoić podstawowe potrzeby jej członków. Dzieci wychowujące się w rodzinie, gdzie panuje atmosfera zrozumienia, życzliwości i akceptacji wchodzą w dorosłość z poczuciem własnej wartości, empatią dla innych, ze znajomością norm społecznych i umiejętnością odnalezienia swojego miejsca w społeczności. Prawidłowo ukształtowane więzi z rodzicami i rodzeństwem skutkują możliwością wchodzenia w związki i stworzenia w pełni funkcjonalnej rodziny. Negatywne zjawiska społeczne występujące w rodzinie: ubóstwo, uzależnienia, bezrobocie czy przemoc w rodzinie, znacznie utrudniają zapewnienie dzieciom właściwych warunków rozwoju. Każda dysfunkcja występująca w rodzinie negatywnie wpływa na wszystkich jej członków, a pośrednio na całe najbliższe środowisko. Najczęstszymi zjawiskami patologicznymi, które zagrażają rodzinie są:

- przemoc (fizyczna, psychiczna, ekonomiczna, seksualna)

- uzależnienia (alkoholizm, narkomania, hazard)

- dysfunkcje wychowawcze (niedostępność emocjonalna rodziców, nadmierne wymagania w stosunku do dzieci, nadopiekuńczość, nadmierna kontrola, nadużycia emocjonalne wobec dzieci, stawianie nieadekwatnych wymagań w stosunku do wieku rozwojowego dzieci itp.)

Dzieci wychowujące się w takich rodzinach tracą poczucie bezpieczeństwa, są narażone na powielanie wzorców rodziców w swoim dorosłym życiu. Dlatego tak ważne są działania profilaktyczne, pomagające zwiększać wiedzę mieszkańców powiatu sochaczewskiego na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz wpływu dysfunkcji rodzinnych na funkcjonowanie w społeczeństwie. Oddziaływania w ramach niniejszego programu będą kierowane do dzieci, młodzieży, rodziców, ale także do specjalistów pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy (pracownicy socjalni, asystenci rodziny, kuratorzy, pedagodzy, funkcjonariusze policji) oraz do lokalnego społeczeństwa.

W naszym powiecie, tak jak w każdej społeczności lokalnej, funkcjonują osoby w różnym stopniu narażone lub związane z dysfunkcjonalnością. Ze względu na stopień zagrożenia można podzielić je na trzy grupy:

- grupa niskiego ryzyka (należą do niej osoby, które nie podejmują zachowań ryzykownych)

- grupa podwyższonego ryzyka (osoby, które mają za sobą inicjację, są narażone na utrwalenie ryzykownych zachowań)

- grupa najwyższego ryzyka (osoby, u których zachowania ryzykowne są głęboko utrwalone i które odczuwają poważne negatywne konsekwencje (zdrowotne, społeczne) zachowań ryzykownych).

Działania profilaktyczne będą zatem obejmować wszystkie te grupy i będą prowadzone na trzech poziomach:

1. Profilaktyka pierwszorzędowa adresowana jest do grupy niskiego ryzyka. Działaniami prewencyjnymi zostaną objęte wszystkie, niezdiagnozowane osoby w społeczności lokalnej. Celem tych oddziaływań będzie promocja prawidłowych postaw i zdrowego stylu życia, a przez to zmniejszenie zasięgu ryzykownych, dysfunkcyjnych zachowań.
2. Profilaktyka drugorzędowa adresowana jest do grupy podwyższonego ryzyka. Celem działań jest ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych (np. poradnictwo rodzinne i indywidualne, socjoterapia)
3. Profilaktyka trzeciorzędowa adresowana jest do grupy najwyższego ryzyka. Ma ona na celu przeciwdziałanie pogłębianiu się procesu chorobowego oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie. Głównie jest to leczenie i rehabilitacja.

2. Prawne uwarunkowania programu

Do prawnych uwarunkowań przyjęcia i realizacji powiatowego programu profilaktycznego służącego działaniom profilaktycznym w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie należą przede wszystkim:

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. 2020 poz. 218), która nakłada na samorząd powiatowy między innymi obowiązek opracowania i realizacji programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2020 poz. 1876) wskazuje, że pomoc społeczną jest dziedziną polityki społecznej państwa, której celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie same pokonać, wykorzystując swoje uprawnienia, zasoby i możliwości, czyniąc jednocześnie odpowiedzialnymi za organizację pomocy społecznej organy administracji rządowej i samorządowej wszystkich szczebli.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2011 nr 209 poz. 1245);

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2020 poz. 821);

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2020 poz. 1359);

Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U.1991 nr.120 poz. 526 ze zm.)

Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2025

3. Cele i zadania programu

Celem głównym programu jest ograniczenie przemocy w rodzinie w powiecie sochaczewskim oraz podejmowanie działań profilaktycznych w rodzinach zagrożonych przemocą i w lokalnym środowisku.

Cel główny programu będzie realizowany poprzez **cele szczegółowe**:

1) Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie

Działania:

- prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych skierowanych do mieszkańców powiatu sochaczewskiego w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie,
- poszerzanie wiedzy na temat skutków przemocy w rodzinie,
- prowadzenie działań o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym skierowanych do rodziców.

2) Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie, w tym będącej w sytuacji przemocy domowej

Działania:

- wspieranie rodzin, udzielanie ustawowej pomocy, w tym ze szczególnym uwzględnieniem pracy socjalnej,
- udzielanie wsparcia dla rodzin w kryzysie,
- wspieranie rodzin we wzmacnianiu i odzyskaniu zdolności do prawidłowego funkcjonowania

3) Zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych

Działania:

- wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo-wychowawczych,
- wspieranie rodzin w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej,
- pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych

4) Edukacja rodziców/opiekunów w zakresie prawidłowych postaw rodzicielskich i metod wychowawczych

Działania:

- propagowanie i inicjowanie działań przygotowujących do prawidłowego wychowywania dzieci,
- wspieranie rodzin zagrożonych dysfunkcjami poprzez:
 - zapewnienie wsparcia dla rodziców mających problemy wychowawcze z dziećmi
 - zapewnienie wsparcia dla dzieci mających problemy wychowawcze i edukacyjne

5) Rozwijanie sieci pomocy rodzinom zagrożonym przemocą poprzez działania interdyscyplinarne i współpracę z podmiotami działającymi na rzecz pomocy rodzinie

Działania:

- rozwijanie lokalnej infrastruktury informacyjnej, edukacyjnej i terapeutycznej wspomagającej rodzinę w rozwiązywaniu problemów społecznych,
- budowanie sieci współpracy z podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, zwłaszcza w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- organizowanie spotkań superwizyjnych dla specjalistów pracujących w obszarze przemocy w rodzinie

4. Harmonogram

Cele do realizacji	Zadanie	Działania i termin realizacji	Realizator i partnerzy	Wskaźniki	Źródło finansowania
1. Zwiększenie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z przemocy w rodzinie	<p>- Prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych skierowanych do mieszkańców powiatu sochaczewskiego w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie,</p> <p>- Poszerzanie wiedzy na temat skutków przemocy w rodzinie,</p> <p>- Prowadzenie działań o charakterze profilaktyczno-edukacyjnym skierowanych do rodziców.</p>	<p>1. Organizowanie zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy dla rodziców 2021 r. -2025 r.</p> <p>2. Cykliczne artykuły w prasie lokalnej i na stronie internetowej PCPR i Starostwa Powiatowego na tematy związane z przemocą w rodzinie 2021 r. -2025 r.</p> <p>3. Cykliczne audycje radiowe dotyczące przeciwdziałania przemocy, radzenia sobie z kryzysami, informujące o ofercie pomocowej w powiecie sochaczewskim 2021 r. -2025 r.</p>	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	<p>1. Liczba zajęć profilaktycznych skierowanych do rodziców</p> <p>2. Liczba artykułów w prasie lokalnej</p> <p>3. Liczba audycji radiowych z zakresu przeciwdziałania przemocy</p>	Budżet samorządu - powiatu
2. Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie, w tym będącej w sytuacji przemocy domowej.	- Udzielanie wsparcia osobom dotkniętym przemocą.	<p>1. Prowadzenie poradnictwa psychologicznego dla ofiar przemocy 2021 r. -2025 r.</p> <p>2. Organizowanie grup wsparcia dla ofiar przemocy 2021r. -2025r.</p> <p>3. Zapewnienie schronienia osobom w sytuacjach kryzysowych 2021 r. -2025 r.</p>	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Ośrodki Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna	<p>1. Liczba osób korzystających z poradnictwa psychologicznego</p> <p>2. Liczba spotkań grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie</p> <p>3. Liczba osób, którym zapewniono schronienie</p>	Budżet samorządu - powiatu

<p>3. Zapobieganie powielaniu złych wzorców rodzinnych i środowiskowych</p>	<p>- Edukacja sprawców</p> <p>- Promowanie prawidłowych wzorców życia rodzinnego opartych na wzajemnym szacunku, umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy</p>	<p>1. Zastosowanie programów korekcyjno – edukacyjnych wobec sprawców przemocy 2021 r. -2025 r.</p> <p>2. Prowadzenie poradnictwa i psychoedukacji dla sprawców przemocy. 2021 r. -2025 r.</p> <p>3. Prowadzenie specjalistycznego punktu konsultacyjno – interwencyjnego dla młodzieży działającego na rzecz przemocy w rodzinie i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i uzależnieniom 2021 r. -2025 r.</p> <p>4. Warsztaty dla dzieci i młodzieży dotyczące prawidłowych postaw, radzenia sobie ze stresem, wyrażania emocji, rozwiązywania konfliktów 2021 r. -2025 r.</p> <p>5. Edukowanie poprzez konkursy tematyczne skierowane do mieszkańców powiatu sochaczewskiego 2021 r. -2025 r.</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Ośrodki Pomocy Społecznej, Szkoły powiatowe Placówki edukacyjne</p>	<p>1. Liczba sprawców przemocy uczestniczących w programach korekcyjno- edukacyjnych</p> <p>2. Liczba sprawców przemocy korzystających z poradnictwa i psychoedukacji</p> <p>3. Liczba osób korzystających z pomocy punktu konsultacyjno- interwencyjnego dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem, wykluczeniem społecznym</p> <p>4. Liczba warsztatów dla dzieci i młodzieży</p> <p>5 .Liczba zorganizowanych konkursów</p>	<p>Budżet samorządu - powiatu</p> <p>- środki pochodzące ze źródeł zewnętrznych</p>
---	---	--	--	---	---

<p>4. Edukacja rodziców/opiekunów w zakresie prawidłowych postaw rodzicielskich i metod wychowawczych</p>	<p>- Propagowanie i inicjowanie działań przygotowujących do prawidłowego wychowywania dzieci</p>	<p>1. Warsztaty umiejętności rodzicielskich i kompetencji wychowawczych dla mieszkańców powiatu sochaczewskiego z zastosowaniem pozytywnej dyscypliny 2021 r. -2025 r.</p> <p>2. Spotkania związane z problemami wychowawczymi i psychoedukacja w zakresie możliwych do zastosowania technik wychowawczych w sytuacjach kryzysowych</p>		<p>1. Liczba zorganizowanych warsztatów umiejętności rodzicielskich z zastosowaniem pozytywnej dyscypliny</p> <p>2. Liczba osób korzystających z warsztatów</p> <p>3. Liczba zorganizowanych spotkań dla rodziców</p> <p>4. Liczba osób biorących udział w spotkaniach dla rodziców</p>	<p>Budżet samorządu - powiatu</p>
<p>5. Rozwijanie sieci pomocy rodzinom zagrożonym przemocą poprzez działania interdyscyplinarne i współpracę z podmiotami działającymi na rzecz pomocy rodzinie</p>	<p>- Współpraca interdyscyplinarna w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie (jednostki samorządowe, organizacje pozarządowe)</p>	<p>1. Organizacja szkoleń merytorycznych dla rad pedagogicznych, kuratorów, pracowników socjalnych, przedstawicieli organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej 2021 r. -2025 r.</p> <p>2. Organizowanie spotkań superwizyjnych dla specjalistów pracujących w obszarze przemocy w rodzinie 2021 r. - 2025 r.</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe , Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Szkoły powiatowe, Placówki edukacyjne</p>	<p>1. Liczba szkoleń merytorycznych dla osób pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz liczba uczestników szkoleń</p> <p>2. Liczba osób korzystających ze szkoleń</p> <p>3. Liczba zorganizowanych spotkań superwizyjnych</p> <p>4. Liczba osób korzystających ze spotkań superwizyjnych</p>	<p>Budżet samorządu - powiatu</p>

5. Adresaci programu

1. Rodziny dotknięte przemocą: osoby doświadczające przemocy, osoby stosujące przemoc, świadkowie przemocy.
2. Rodziny niewydolne wychowawczo, niezaradne życiowo.
3. Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym.
4. Osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej i niedostosowane społecznie.
5. Przedstawiciele władz lokalnych, instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.
6. Społeczność lokalna.

6. Realizatorzy programu

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie.
2. Placówki oświatowe z terenu Powiatu Sochaczewskiego.
3. Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Sochaczewskiego.
4. Komenda Powiatowa Policji w Sochaczewie.
5. Poradnia Psychologiczno –Pedagogiczna w Sochaczewie.
6. Organizacje pozarządowe.

7. Oczekiwane efekty działania programu

1. Podniesienie poziomu świadomości społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy i możliwości uzyskania wsparcia w sytuacjach kryzysowych.
2. Zminimalizowanie skutków przemocy w rodzinie w powiecie sochaczewskim.
3. Wsparcie rodzin zagrożonych występowaniem przemocy w rodzinie.
4. Zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców.
5. Zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom zagrożonym przemocą.

8. Monitoring

Oceny realizacji poszczególnych działań Programu dokona Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sochaczewie. Wyniki realizacji programu będą elementem corocznego sprawozdania działalności PCPR.

9. Finansowanie programu

Program będzie realizowany w ramach środków własnych oraz możliwości pozyskania dofinansowania ze źródeł zewnętrznych w ramach dotacji celowej. Program ma charakter otwarty i może ulegać modyfikacjom w trakcie realizacji.